

STRATEGIA	TOTEUTUNUT	EI TOTEUTUNUT JA SELITE / KEHITTÄMISKOHTEET
VISIO: <i>Rohkeasta kehityksestään tunnettu mansikkakaupunki Suonenjoki uskaltaa ja haluaa kasvaa. Olemme hyvämaineinen ja mansikoistaan kansainvälisestikin tunnettu seutukaupunki.</i>	Suonenjoki tunnetaan mansikoista jos jostakin. Sikäli kun mansikkailmettä on käytetty, siitä saadaan positiivista palautetta. Pitkäjänteinen brändäystyö on onnistunut. Kaupunkilaisten palveluja parantavia palveluja on kehitetty, joista merkittävimpana uusi liikuntakeskus.	Keskusta-alue ja keskeiset käyntikohteet ja nettisivustot tulisi brändätä vielä voimakkaammin mansikka-teemalla. Seutukaupunkien vetovoimatutkimuksen 2025 mukaan Suonenjoen tunnettuus on kohtuullisen hyvä (vrt. seutukaupungit), mutta sisäinen asukkaiden kokemus imago on heikentynyt (arvosta 4.0 > 3.4). Sisäinen imago vaikuttaa ulkoiseen maineeseen > asumisviihtyvyyteen kiinnitettävä huomiota. Asuinrakentamisessa uudisrakentamista ei ole toteutunut omakotitalojen osalta.
MISSIO: <i>Sujuvaa ja aktiivista arkea viihtyisässä elinympäristössä. Suonenjoki tarjoaa elämisen ja olemisen helppoutta turvallisessa kasvuympäristössä, missä arki sujuu ja kuntalaisemme viihtyvät. Suonenjoella hyvän elämisen edellytykset ovat kohdillaan.</i>	Suonenjoki tarjoaa pienen seutukaupungin turvallisen elin- ja kasvuympäristön. Palvelut ovat helposti saavutettavia. Kirjaston julkisivu on saanut kiitosta.	Elinympäristön viihtyisyydessä keskusta-alueella on kehittämistä. Epäsiisteistä kohteista laaditaan konkreettinen lista, jota seurataan. 2025 tehdystä tontinkäyttöä koskevasta kuntalaiskyselystä tutkijan tiivistämää: suonenjokelaiset kokevat, että ydinkeskustasta puuttuu vehreyttä, kukkia, kauneutta, oleskelupaikkoja sekä yhteisöllistä tekemistä ulkosalla. Kävelyn ja pyöräilyn kehityshanke on edennyt Rautalammentien osalta oletettua hitaammin.

ARJEN LUPAUKSET: <i>Hyvät ja monipuoliset lähipalvelut. Erinomaiset liikunta- ja vapaa-ajan palvelut. Hyvä liikenteellinen tavoitettavuus. Luonnon läheisyys.</i>	Arjen lupaukset toteutuvat varsin hyvin: - Suonenjoen lähipalvelut ovat kaupungin kokoon suhteutettuna kattavat. - Panostus (€/hlö) liikuntapalveluihin on Suomen kärkeä (sija 1). - Kirjasto- ja kulttuuripalvelut ovat hyvät; kirjasto on liittynyt Rutakko-kirjastoverkostoon ja käytössä on laajat valikoimat. 2025 valmistuu omatoimikirjasto, joka osaltaan laajentaa kirjaston aukioloaikoja. - Kulttuuritarjontaa ja kaupungin tapahtumia on lisätty huomattavasti 2024 ja 2025. - Liikenteellinen saavutettavuus 9-tien varressa on hyvä. - Luonto on lähellä. - Liikunta- ja vapaa-ajan palveluita on kehitetty mm. lähiliikuntapaikan ja kuntoportaiden myötä.	Terveystieteiden palveluiden jatkuvuus huolestuttaa asukkaita. Yhteisöllisyyttä lisääviä sekä samalla matkailuelinkeinoa hyödyttäviä tapahtumia tarvitaan lisää. Osa ulkoliikuntapaikoista kaipaa uusia ratkaisuja / kohentamista.
STRATEGIAN PAINOPISTEET: 1. Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen 2. Asumisen ja elinympäristön kehittäminen 3. Savon yrittäjämysteisin kaupunki 4. Viestinnän ja toiminnan uudistaminen		
<u>1. Aktiivinen ja hyvinvoiva suonenjokelainen</u> - Omaehtoiseen toimintaan kannustaminen	Suonenjoella on hyvät liikuntamahdollisuudet sisällä ja ulkona, ja niiden saavutettavuus on hyvä. (Ladut, ulkoilureitit, luontopolut, laavut ym.) Varhaiskasvatus ja koulut hyödyntävät monipuolisesti eri vuodenaikoina ulko- ja sisätilojen	Hyte-kerroin 54 (2024) on laskenut edellisestä vuodesta 63 (2023). Syynä mm. lisääntyneet vanhusten kaatumiset (ind. 162,8, koko maa 344,4) ja 17-24 v. nuorten jääminen koulutuksen ulkopuolelle (ind. 9,3, koko maa 7,9).

	tarjontaa. (Pl. Kopolan päiväkot, jolla ei ole omaa liikuntasalia.) Kirjaston ja kansalaisopiston palvelut ovat monipuoliset ja helposti saavutettavat. Kulttuuritarjontaa on lisätty parin viime vuoden aikana. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen, mm. oppilaskonserttien muodossa. Hintakompensaatiota on mietitty erityisryhmille madaltamaan osallistumista (opintoaseteli, erityisliikuntakortti, Kaiku-kortti, seniorikortti). Käytössä on järjestöavustukset yhdistysten työtä tukemaan; yhdistystoiminta lisää jäsenten osallisuutta ja merkityksellisyyttä. Kouluilla oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan sekä tukioppilas- ja kummioppilastoiminnan kautta kannustetaan itsenäiseen toimintaan. Koulukerhotoiminta ja Harrastamisen Suomen malli -kerhot. Kerhotoiveiden kartoitus tehty lapsille ja nuorille. Varhaiskasvatuksessa tehty liikuntahanke; arjen liikuntatottumusten edistäminen.	Sairastavuusindeksi 2023: 117,4 ("punaisella") Syrjäytymisriskissä olevien 18-24 v. osuus nousussa ja verrokkikuntien heikoin (2021: 19,8% > 2023: 26,8%) ➤ Lasten ja nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen, resurssien varmistaminen ➤ Vahvempaa ohjausta harrastusten ulkopuolelle jäävien lasten ja nuorten ohjaamiseen toiminnan pariin ➤ Huoltajien tulisi kannustaa lapsia ja nuoria liikkumaan enemmän jalkaisin ja pyörällä. Kaikille lapsille tulisi saada pyöräilytaito. ➤ Hyte-työn vahva jatkaminen ➤ Yhteisöllisten tapahtumien lisääminen ➤ Viestinnän kehittäminen palvelutarjonnasta
- Ennakointi ja ennaltaehkäisevät palvelut	Hyvis-tiimin palvelut tuotu kuntalaisten käyttöön parin viimeisen vuoden aikana.	Viestinnän kehittäminen palveluista.

	Tiedon kerääminen ennaltaehkäisevien palveluiden järjestämiseksi: kouluterveyskyselyt, MOVE! -mittaukset ja kouluhyvinvointikyselyt sekä asiakastytyväisyyskyselyt jne.	Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyörakenteiden parantaminen ja tiivistäminen.
- Ylpeä kotiseudustaan	Hyvä vapaa-ajan palvelutarjonta liikunnasta kulttuuriin. Paikallisten toimijoiden hyödyntäminen tapahtumissa. Menestyneiden suonenjokelaisten esille nostamista ja palkitsemista. Kouluissa kotiseutukasvatus ja kulttuurikasvatussuunnitelma.	Kaupunkilaisten näkemysten kartoitus mitä mieltä ovat kotiseudustaan > kehittämissuunnitelma tuloksen mukaisesti. Kaupunkilaisten positiivinen puhe omasta paikkakunnastaan.
<u>2. Asumisen ja elinympäristön kehittäminen</u> - Monipuolinen tontti- ja asuntokanta	Omakoti- ja kerrostalotonteista on monipuolinen tarjonta. Tarjonta on parantunut strategiakaudella kun mm. osayleiskaavoilla on osoitettu kyläalueille ja rannoille asuintontteja. Rakentamisolosuhteita kehitetty kaavamuutoksilla (mm. palvelutalo).	Kaupungin vuokra-asunnoista osa on huonohkossa kunnossa ja hintataso on korkea. Asunnot eivät vastaa muuttunutta väestörakennetta ja perhekokoa; tarvetta olisi pienemmille ja edullisemmille asunnoille.
- Liikenteellinen tavoitettavuus	Liikenteellinen tavoitettavuus on pääosin erittäin hyvä. Ysitien ramppien kehittämisen rahoitus (ELY).	Lähijunaliikenteen hankkeet eivät ole edenneet toivotusti
- Viihtyisä kaupunkikuva	Uusituilla kaduilla huomioitu esteettömyys ja saavutettavuus.	Keskustan kaupunkiviihtyvyyttä voidaan kehittää.

		Taajama-alueella on yksityisomistuksessa olevia epäsiistejä tontteja (> rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojelun viranomaiseen oltu yhteydessä). Yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia tulee kehittää lisää ja yhteistyömallia eri toimijoiden kesken tulee kehittää.
3. Savon yrittäjämyönteisin kaupunki - Ammattitaitoinen ja osaava työvoima		Kaupungin yhteistyö yritysten ja oppilaitosten kanssa tulisi olla aktiivisempaa.
- Aktiivinen yhteistyö	Kuntabarometrissa (2024) Suonenjoki oli Vieremän kanssa pienten kaupunkien sarjassa parhaat kunnat Pohjois-Savosta sijoittuen Suomen 20 parhaan kunnan joukkoon. Yrittäjien yleinen kokemus Suonenjoesta on siis hyvällä tasolla. Tontteja muokattu yrityksille sopiviksi kaavamuutoksilla. Yläkoulun ja TUVA-koulutuksen työelämään tutustumisen jaksojen järjestäminen yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa. Lukion yrittäjäyys-opintojakso.	Vuorovaikutusta ja yhteistyötä yrittäjien kanssa tulee vielä kehittää. Yrittäjien menestymisen tukemiseen lisää konkreettisia keinoja. Enemmän yhteistyötä myös Yrittäjäjärjestön kanssa. Uutena aloitettu 9/2025 säännölliset yrittäjien aamukahvit, joiden aiheet nousevat yrittäjien aidoista tarpeista.

- Arvosta suonenjokelaista		
<u>4. Viestinnän ja toiminnan uudistaminen</u> - Prosessien sujuvoittaminen ja jatkuva parantaminen	Viestintä on avoimempaa ja osallistavampaa tärkeistä asukkaista koskettavista asioista; esim. Lempyyen koulun lakkauttamisviestintä onnistui paremmin kuin Sammelselän koulua koskeva viestintä. Some-viestintää on aktivoitu runsaasti ja viestinnän tyyliä on muutettu rennommaksi ja monipuolisemmaksi; aktiivisuus näkyy konkreettisesti somealustojen luvuissa sekä uudistuksesta on tullut paljon positiivista palautetta. Palvelutarjontaa on kehitetty tarvelähtöisesti. Kuntien välistä yhteistyötä on kehitetty erityisesti SavoGrow -kuntien kesken; mm. hallinto, lukioiden yhteistyö, Verkstoperuskoulu- ja HUPA-hanke. Myös monipuolista valtakunnallista verkostoitumista etenkin kasvun ja oppisen toimialalla.	Tiedonkulussa viestintäyksikön ja palvelualueiden välillä on edelleen kehitettävää, jotta voimme viestiä asukkaille paremmin. Vastuu viestinnästä on kaikilla. Avoimuudessa ja ns. haasteellisten asioiden viestimisessä on edelleen kehitettävää. Toiminnan asiakaslähtöisessä kehittämisessä on edelleen parantamista. Mm. palautekanavan ketteryys. Markkinointipanostuksista huolimatta tonttien kysyntä ei ole lisääntynyt.
- Digi ja monikanavaisuus	Digitaalisuutta on viety hyvin eteenpäin. Kaupungin viestinnän monikanavaisuutta on toteutettu monipuolisesti: käytössä on nettisivut, useita some-kanavia, kohdennettua google-markkinointia, uutiskirje (sähköpostilla) asukkaille, ilmoittelua Suonenjoki-lehdessä, mediatiedotteet, infonäytöt 3 kpl, tapahtumanäkyvyys, paperimuodossa tapahtumajulisteita, esitteitä, tarpeen mukaan messunäkyvyyttä. Varhaiskasvatuksessa sähköisen palvelun kanavan Daisy-järjestelmä ja perusopetuksessa Wilma-järjestelmä.	Nettisivujen selkeyttäminen tietojen helpomman löydettävyyden vuoksi on tarpeen, toteutus 2026.

- Osallistaminen	Asukkaille on järjestetty lukuisia erilaisia kyselyitä; mm. liikuntakeskukseen, kuntoilupaikkaan, koirapuistoon, Kaatron alueen yleissuunnitelmaan ja liikenneturvallisuuteen liittyen. Asukkaiden keskustelutilaisuuksien sarja järjestettiin keväällä 2025. Yrittäjien ja yhdistysten kanssa käytävää vuoropuhelua on lisätty säännöllisillä tapaamisilla. Erityisryhmien osallistamista huomioitu hyvin. Vanhus- ja vammaisneuvosto on toiminut aktiivisesti.	Asukkaiden osallistamista voisi hyödyntää enemmänkin asioiden valmisteluvaiheessa. Nuorisovaltuuston toiminta saatu käynnistettyä vasta syksyllä 2025.
STRATEGIA	TOTEUTUNUT	EI TOTEUTUNUT JA SELITE / KEHITTÄMISKOHTEET